

Open vragen bij Casus Janna

Vraag 1

Lees de tekst Definitie van kindermishandeling en bekijk de kennismaking en de scènes 1, 2 en 3.

Schrijf een opvoedingsadvies van één A4-pagina over wat je vindt dat er moet gebeuren met Janna.

Vraag 2

Zoek in de bibliotheek in tweetallen een kinderboek waar kindermishandeling in voor komt. Lees het en schrijf een korte recensie van maximaal een pagina.

Lees je recensie voor voor de anderen in de lesgroep.

Vraag 3

Lees de tekst Vormen van kindermishandeling.

Vorm groepjes van vier en kies elk een andere vorm van kindermishandeling uit. Doe een onderzoekje naar het kenmerkende van die vorm van mishandeling, de rol van de dader en de gevolgen voor het slachtoffer.

Zet dit op een A4tje. Wissel dat wat je gevonden hebt met elkaar uit en bespreek overeenkomsten en verschillen.

Kies uit:

- Lichamelijke mishandeling
- Shaken-baby-syndroom
- Münchhausen by proxy-syndroom
- Lichamelijke verwaarlozing
- Psychische mishandeling
- Psychische verwaarlozing
- Seksueel misbruik

Vraag 4

Zou je kunnen en willen werken met mensen die zich schuldig hebben gemaakt aan kindermishandeling?

Vind je de ene vorm van kindermishandeling erger dan de andere?

Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 5

Lees de tekst Risicofactoren voor mishandeling en beantwoord daarna de vraag.

Aan het begin van deze leestekst zie een aantal 'waarom-vragen':

Als volwassenen kinderen mishandelen leidt dit vaak tot onbegrip in de omgeving. Waarom? Waarom zo lang? Waarom merkte niemand iets? Waarom zweeg het kind?

Bespreek die vragen in twee- of drietallen en maak een kort verslag van dit gesprek.

Vraag 6

In het *Basisboek Opvoedingsvraagstukken* staan in paragraaf 1.10 een aantal vragen. Beantwoord deze vragen voor Janna met ja of nee. Welke conclusie kun je trekken?

Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 7

Waarom denk je dat een kluwengezin moeilijker te bereiken is dan een los-zandgezin?

Lees de tekst multi-problemgezinnen en beantwoord daarna de vraag.

Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 8

Lees de tekst Allochtone gezinnen en beantwoord daarna de vraag.

Maak op een A4-velletje twee kolommen, links de multiprobleemgezinnen en rechts de allochtone gezinnen. Wat zijn de belangrijkste verschillen en overeenkomsten?

Vraag 9

In de tekst Allochtone gezinnen vind je *aandachtspunten voor hulpverleners*.

Bespreek deze in drietallen met behulp van de volgende vragen:

- Mis je aandachtspunten?
- Kun je nuances aangeven voor verschillende culturen?
- Gelden sommige aandachtspunten ook voor autochtone gezinnen?

Vraag 10

Lees de tekst Diagnostiek: signalen en symptomen en bekijk de kennismaking en de scènes 1, 2 en 3.

Beantwoord daarna de vraag.

Welke van de drie factoren die in de leestekst uitgewerkt worden, herken je bij de mishandeling van Janna? Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 11

Lees de tekst Diagnostiek: onderzoek en bekijk de kennismaking en de scènes 1, 2 en 3.

Vul de vijf cirkels van het 'gegevens verzamelen' in voor Janna.

Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 12

Lees de tekst Preventie en in het *Basisboek Opvoedingsvraagstukken* paragraaf 5.5.1 Preventie en bekijk de kennismaking en de scènes 1, 2 en 3. Beantwoord daarna de vraag.

Welke vorm van preventie kun je gebruiken bij Janna?

Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 13

Bespreek in tweetallen de verschillende vormen van preventie. Geef voorbeelden van professionele krachten bij bepaalde vormen van preventie. Bijvoorbeeld werkers op een consultatiebureau doen aan primaire preventie.

Vraag 14

Lees de tekst Meldcode kindermishandeling en beantwoord daarna de vraag.

Noem zo veel mogelijk beroepskrachten voor wie de meldcode kindermishandeling van belang is.

Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 15

In paragraaf 2.3 in het *Basisboek Opvoedingsvraagstukken* worden verschillende opvoedingstaken van Ter Horst genoemd: beschermen, verzorgen, overdragen (van kennis en vaardigheden), inleiden (in betekenissen), inwijden (in geheimen).

Welke belangrijkste taken komen bij Janna in de knel?

Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 16

Lees de tekst AMK en bekijk de kennismaking en de scènes 1, 2 en 3.

Vorm viertallen: Speel een rollenspel over de vraag wat er moet gebeuren met het gezin van Janna. Neem het schema uit de leestekst AMK als uitgangspunt en verdeel de volgende rollen:

- een politieagent (gespecialiseerd in jeugd- en zedenpolitie)
- een AMK'er
- een maatschappelijk werker.

Probeer samen te bepalen wat er moet gebeuren met Janna en het gezin.

Vraag 17

Lees de tekst Loyaliteit. Bekijk ook scène 1.

Geef je mening over de volgende stellingen.

Meerzijdige partijdigheid bij Janna is:

- niet mogelijk omdat de veiligheid van Janna in het geding is.
- noodzakelijk om Janna (en het gezin) niet te verliezen.

Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 18

Geef voorbeelden van loyaliteiten in je omgeving of bij jezelf.

Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 19

Lees de tekst Hulpverlening of justitie.

Bekijk de lijst over pedagogisch vakmanschap in paragraaf 4.8 in het *Basisboek Opvoedingsvraagstukken*. Welke van de 26 vaardigheden moet je zeker hebben bij kinderen die mishandeld zijn en waarom?

Vergelijk je antwoord met dat van je medestudenten.

Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 20, slotvraag

Lees de tekst Hulpverlening: kind en opvoeding.

Daarin lees je onder meer:

"Soms vlucht een kind in een fantasiewereld of gaat zelfs dissociëren. 'Dissociatie' betekend letterlijk 'afsplitsing'; dissociatie is een manier om te ontsnappen aan een angstige realiteit, die niet meer bewust beleefd wordt. Het kind sluit zich als het ware af en hoort, ziet en of voelt niet meer wat er gebeurt."

De rol van fantasie is voor kinderen belangrijk. Vorm viertallen en bespreek met elkaar de volgende vragen:

- Ging je zelf wel eens op in een fantasiewereld? Hoe, waar, wanneer, met wie?
- Houd (hield) je van kinderboeken, televisie, theater en films die erg realistisch zijn of van die waarin de fantasie een grote rol speelt?
- Vind je dat de fantasie in de hulpverlening een rol kan/moet spelen? (bijvoorbeeld via speltherapie)

Feedback

Vraag 6

Het merendeel van de vragen kun je met 'nee' beantwoorden. Dit indiceert dus al ernstige opvoedingsproblemen.

Vraag 7

Onder andere omdat de leden van een kluwengezin meer verstrikt met elkaar zijn en veel meer loyaal naar elkaar zijn. Kluwengezinnen zijn vaak erg gesloten gezinnen. Ze houden liever de vuile was binnen en het hele kluwen kan zich tegen de hulpverleners keren. Anderzijds is de onderlinge betrokkenheid in een loszandgezin zo laag dat mensen moeilijk te motiveren zijn om hulp te vragen/accepteren. Vader misbruikt zus: 'dat is hun probleem!'

Vraag 8

Verschillen: bij allochtonen* is er meestal geen intergenerationele problematiek, geen vervaging van opvoedingsgrenzen. Turkse en Marokkaanse ouders hebben geen meerdere wisselingen van partners (Surinaams Creoolse mensen vaak wel) Bij multi-probleemgezinnen is verder kenmerkend: de *relaties* binnen het *gezinssysteem* zijn vaak slecht: veel ruzie, chaos en geweld kenmerken de communicatie. Er zijn *individuele problemen* bijvoorbeeld rondom psychiatrie, verslaving of een verstandelijke handicap en de gezinnen hebben een gering probleemoplossend vermogen. Bij allochtonen speelt dat niet direct, soms kan het wel een gevolg zijn van hun situatie. Bij allochtonen speelt o.a. ontworteling, druk en stress van de migratie en afname van traditionele sociale structuren.

* Het begrip 'allochtoon' is erg breed!

Vraag 10

1. Het geslacht van de dader is bekend, het duurt al langer, het is ernstig, de druk is hoog.
2. De dader is stiefvader. Wat de persoonlijkheid van Janna is, wordt niet erg duidelijk.
3. Er is weinig steun. Moeder ontkent het probleem.

Vraag 11

- 1 = Janna wordt bevraagd
- 2 = moeder wordt door de meester gevraagd op het terras
- 3 = de leerkracht maakt zich zorgen
- 4 = de hulpverleenster in de gang na gymnastiek.

Vraag 12

Clinical prevention en tertiaire preventie (mishandeling is al begonnen)

Vraag 15

Er zijn noodzakelijke taken die moeten zorgen voor bescherming, verzorging en veiligheid. Die komen zeker in de knel. De andere taken liggen meer op het sociale en 'geestelijke' vlak, maar die zijn moeilijk waar te maken als de elementaire taken niet goed worden uitgevoerd.